

Gaardeiere, faae de bethdelig mindre Udbytte af Gaarden. Vi ere i faa Henseende til en vis Grad alle solidariske, og jeg for mit Bedkommende har et meget aabent Øie for de økonomiske Vanskeligheder, der kan være Tale om at overvinde her. Det er jo ogsaa blevet sagt faa mange Gange, at det snart er kjedeligt, at det, vi netop vente, er et indirekte bethdelig økonomisk Udbytte af Fæstningen, idet vi haabe derved at kunne undgaa Krigens Nødsler. De Herrer have en anden Anskuelse om dette, og det faae de have, men det er jo det, som vi uophørlig raabe paa, at vi ville befæste for at faae Fred. Min ærede Sidemand tilhøre (Klein) gennemgik meget grundig i sit Foredrag de store økonomiske Vanskeligheder, vi kunne faae at kjæmpe med ved at gennemføre dette Forslag, men det forekommer mig, at han, da han skulde se sig om efter Resourcer for at møde disse økonomiske Vanskeligheder, noget oversaa eet Moment, og det er Brændevinen. Det kan vistnok næppe benegtes, at der er i Færd med at kjæmpe sig en stærk Opinion frem imod Brændevinen her i Landet, og det er dog ikke utænkeligt, at vi kunne faae meget bethdelige Indtægter ved at bestaate Brændevinsdrikkerne alvorlig. Der kan svares dertil, at faa drikke de Følk ikke Brændevin. Men faa sit vi Indtægter paa anden Maade. Hvis Følk ikke drikke Brændevin, faae vi færre Følk i Tugthusene og meget færre i Fattighusene, og mangfoldige Familier blive bedre økonomisk stillede, faa jeg synes nok, at der kunde være Anledning til at dvæle lidt nærmere ved den Betydning, som en Bestatning af Brændevinen vilde have. Jeg for mit Bedkommende tror, at en alvorlig Bestatning af Brændevin vilde være tilstrækkelig til at betale hele Befæstningen. Smidlertid er der een Ting, som vi under alle Omstændigheder ikke maa glemme, og det er, at det jo i det foreliggende Spørgsmaal slet ikke staar paa: Alt eller Intet. Det er der intet fornøftigt Menneſte, der paaſtaar, at enten ſkal der være en aldeles glimrende Fæstning og et fuldstændig gennemført Forjvar med Støttestykker ved Dms-Åggersøfund o. s. v. eller slet intet. Saaledes er Forholdet jo ikke.

Jeg tillod mig, forrige Gang jeg havde Ørdet, at gjøre opmærksom derpaa: Hvad er Kjøbenhavns Befæstning Andet end en Forberedelse af den sandshynlige Valplads, ethvert Spadestik, der gjøres paa den sandshynlige Valplads, vil derfor allerede være en lille Hjælp til, at Forjvaret vil kunne blive mere energisk og mere kraftigt. Det er en bekendt Ting, at naar en Hær staar blot 24 Timer i en Stilling, arbejder

Spaden uophørlig i denne Tid, og Stillingen bliver allerede stærkere derved, hvor meget mere maa den da ikke blive det, naar man har den fornødne Tid til i Fredstid at gjøre det. Jeg skal i denne Sammenhæng med Formandens Tilladelse oplæse nogle Ørd af Monrad, hvor han nærmere berører dette Spørgsmaal. Han siger: „Den dybeste Understrøm er den, at vi med alle vore Anstrengelser dog ikke kunne udrette Noget, at vor Styrke er faa svag, at vi ei kunne staa os i nogen Kamp, at vi derfor gjorde bedst i at lade os nøie med nogle Politifoldater, lidt Borgervæbning. Men dels er det Noget, som ikke lader sig sætte igjennem, dels finder et Følk sig ikke vel, naar det tror ikke at kunne forjvare sig. Man bør derfor lade det leve hen i den lykkelige Indbildning, at det dog vil kunne gjøre nogen Modstand, men paa den anden Side bør man vaage over, at Udgifterne til Hær og Flaade indskrænkes til det mindst Mulige. Forſaauidt man ſkulde ville blive ſtaaende ved de nuværende Opoffrelser for vort Forjvarsvæsen, er der unægtelig ikke liden Sandhed i denne Tale. Landet vilde uden Tvivl i kort Tid kunne erobres. Man vilde ſøve ind ſom Danſke og vaagne ſom et betunget Følk. Men derfor er det jo ogsaa, at de Fleste uden Tvivl ere enige om, at der bør gjøres større Opoffrelser. Der hænger en Blomme, Du strækker Haanden ud, Du tager og fortærer den. Den hænger høiere, Du ſtal først hente en Stige, og Du bliver betænkelig, og gider ikke have den Meilighed. Hænger den endnu høiere, maa Du klavre op i Træet, og vove Dig ud paa tynde Grene, ſaa falder Du maatte ſlet ikke paa at ville bemægtige Dig den Blomme. Danmark er Blommen, og Du er Fienden. Jo bedre Landets Forjvarsvæsen bliver, jo større Meilighed Erobringen volder Fienden, jo mere han nødes til at klavre, des mindre Lyſt vil han føle til at gjøre noget Angreb. Behøver han derimod kun at strække Haanden ud for at tage, vil han maatte ikke kunne modſtaa Friiſtelsen.“ Der er jo her ganſke den ſamme Tanke udtrykt, nemlig, at det ikke dreier ſig om noget Abſolut, at jo mere man gjør, jo mere Chance har man. — Det blev os Militære bebrejdet af det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme), at det ſlet ikke var nævnt, at vi vilde være neutrale, at der ſtadig var Tale om Krig, men ikke, at vi tilſtræbte Neutralitet. Stillingen er noget vanskelig. Naar vi gjentage diſſe Ting, ſom ere ſagte Hundreder, Tusinder af Gange, blive vi beſtyldte for Trivialiteter, og naar vi tie ſtille, bliver der ſagt: I tale jo ſlet ikke